

Вогонь Орлиної Руди

КРУГ БРАТЧИКІВ І СЕСТРИЧОК

40-ВІ РОКОВИНИ ВІДНОВИ
УКРАЇНСЬКОЇ ДЕРЖАВИ

1918

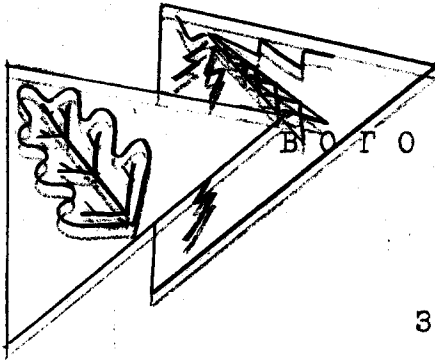
22 СІЧНЯ

1958

Нью Йорк

17

Моронто

ГОТОНЬ ОРЛИНОЇ РАДИ
Ч: 17.

З М І С Т:

Пл.сен. Леся ХРАПЛИВА:	Психологія новацького віку та підхід до новацтва
Пл.сен. Олександра КОПАЧ:	Історичні розповіді
Пл.сен. Ольга МОНАСТИРСЬКА:	Значення ручних зайнять у новацтві
Пл.сен. Леся ХРАПЛИВА:	Коли ДРОТ був між нами ....
= = =	Свято Самостійности і Соборности України
= = =	Леся Українка
ЛЕСЯ УКРАЇНКА:	Шумів зелений лист ... До Тебе, Україно Слово - твердая криця І всетаки до тебе ...
ОЛЕНА ПЧІЛКА:	У пригоді Найкращі діти - Матусі
= = =	Новацьке книговедення /зразки книг, звітів посвідок, що їх треба провадити в новацькому РОЇ і ГНІЗДІ/.
Посмертна згадка: Бл.п. Пл.сен. МАРІЯ МУРІЙ	
Сірий Орел Надя:	Загадки й Ребуси

НА ПРАВАХ РУКОПISУ - БИТО ОФСЕТОМ 300 ПРИМ - ВИКОНАВ СІРИЙ ОРЕЛ ТИМІП
Фото ДРОТ і СІРИЙ ЛЕВ на ЮПЗ - світлила Пл.сен. Л. Пезанська
Рисунок до Свята Самостійности і Соборности України з "ГОТУЙСЬ"

Адреса Редакції:
Пл.сен. Надя КУЛИНИЧ
101 St. Marks' Place
New York 3, N.Y.

Адреса Адміністрації:
Пл.сен. Леся ЮЗЕНІВ
273 E. 3rd Street
New York 9, N.Y.

Посмертна Згадка

Над свіжою могилою бл. п. Марії Віри Мурій

23-го листопада 1957 р. Востонська Громада відпровадила на вічний спочинок бл. п. М. В. Мурій. Покійна народилася, виросла і покінчила середню школу в Тернополі. В умовинах тодішнього польського режиму не шукала праці в займанців. Вона стала на працю для рідного народу в ділянці дошкільного виховання й навчання, вписалася до плянкової організації і була членом Союзу Українок. Увесь свій вільний час віддала на працю для рідного народу. — У роках другої світової війни покінчила у Львові вищий курс для інструкторок дошкільця. Тереном її праці були повіти: тернопільський, зборівський, збаражський і скалатський.

Перед приходом до Тернополя вдуруге большевицької армії покійна зі старенькою матір'ю та сестрами покинула родинну хату та пішла на скитання в чужину. Затрималася в Австрії, де перебула аж до 1951 року. В тому часі організувала і працювала в таборних дитячих садах і Пласті.

Прибувши до ЗДА, вона поселилася в Кембріджі, Масс.

Після влаштування на новому місці поселення покійна стагнула до праці в пластовій організації та школі українознавства в Востоні. Працювала залюбки

серед новачок і новаків та кожного року готовила з ними сценічні вистави на Ялинку, День Матері, закінчення шкільного року, Свят-Миколаївський вечір і інші. Врала теж участь у програмі загально - національних свят та роковин.

Наша громада довго пам'ятиме віддану працю Покійної над переведенням пластових та шкільних імпрез, яким вона віддавала все своє знання і довголітній досвід. Рік тому покійна пережила ще один удар долі, а саме смерть матері.

Похоронних обрядів довершили три священники: парох о. Козоріз В., о. Том Г., і о. Стасюк. Парох о. Козоріз і о. Стасюк виголосили прощальні проповіді після Служби Вожої, в яких підкреслили примірне християнське життя Покійної та її працю на громадському полі. Тіло її поховано біля матері на цвинтарі св. Михайла, Меттепен, Масс.

Над могилою попрощався псміну, управитель школи М. Кисіль, а новачки і новачки під проводом пластового сеньйора Якова Шегрина віддали останній салют.

Найближчі друзі і приятелі попрощали Покійну стрілецькою пісенью — „Видиш, брате, мій”

М. К.

ПСИХОЛОГІЯ НОВАЦЬКОГО ВІКУ ТА ПІДХІД ДО НОВАЦТВА
/Гутірка на Курсі 3. ступеня КВ, на Пластовій Січі, в 1957 р./

Коли захочемо ближче поцікавитися питанням духовости наших дітей, та шукатимемо відповідної літератури, що насвітлила б нам її проблеми, тоді треба нам увійти в царину дитячої психології.

Один із видатних дитячих психологів, проф. Карль ГРОСС, назвав її наймишшою з усіх наук. Неважко нам погодитися з його твердженням, хоч на сьогодні вона включає немалі труднощі для нас, пластунів. Та всеж-таки нам із цєю ділянкою треба заізнатися, бо недоречно було б замика-ти очі на готовий матеріял у справі, що її хочемо пізнати, яке б це і не було заплутане.

Філософи вже з найдавніших часів займалися психологією, тобто пі-знанням людської душі та її проявів. Та окремою наукою зробили її щой-но німецькі вчені БУНДТ та ФЕХНЕР у другій половині минуло сторіння. Ця наука старалася досліджувати духовість людини засобами природничих наук: слідкуванням, досвідом та заключенням про нормальні процеси на основі ненормальних. Вона була у свій час великою новиною та в скоро-му часі розвинулася широко, творячи окремі галузи: психологію поодинок-них віків та статей, психологію індивідуальности та мас, психологію різних професій та преступків. Одною з тих галузей являється якраз і цікава нам психологія дитини.

Ревелюцію у психології зробив Зігмунд ФРОЙД, що ввів науку про несвідомі прошарки душі, кажучи, нахаль, що вони всесильну тягнуть людину до злого.

У практиці психологія принесла великі зміни, а можна з певністю сказати, що й деякі користі у житті людей. Розуміючи бо людину, або хоч стараючися її зрозуміти, легше підійти до неї, і це вповні вико-ристали такі ділянки як медицина, криміналістика, суспільні науки, мистецтво, і чи не в найбільшій мірі — наша педагогіка.

Та рівночасно з щораз то ширшим розвитком — психологія старалася стати виключно природничою наукою, відносячи всі психічні прояви до фі-зіологічних процесів у нервових клітинах а відкидаючи все духове та надприродне в людині.

Так, отже пануюча сьогодні в дитячій психології теорія — бігеві-оризм, /Вотсона/ — звертає увагу взагалі лиш на поведінку та її форму-вання, а особовість вважає лиш сумою привичок у поведінці, набутих цілком механічним способом. Про світогляд чи характер ледви чи гово-ряться взагалі. Найбільша життєва мудрість, а тим самим і ціль вихо-вання — це дати людину, що вмітиме примінитися до кожних обставин. А згідно з вченням Фрейда, що на нього практично сьогодні спіраються всі психологи — дитині не вільно відмовляти ніякого її бажання, а то воно, відсунене у несвідомість — може стати хворобливим комплексом, по-чатком психічної недуги.

Щоб не оперувати лише неясними поняттями, хочу назвати декіль-ка авторів, що з їх працями слід сьогодні поважно числитися та .... що їх книжки не так то важко дістати в т.зв. учительських бібліоте-ках, що існують в усіх більших містах при публичних бібліотеках, чи то в бібліотеках університетів, куди багато з нас має доступ.

Дитячий психолог зі славою та авторитетом, це Жан ПІЯЖЕ. Він підходить до свого предмету дуже систематично, розподіляючи духовість дитина на поодинокі її вияви, отже "Поняття простору в дитини ; Говорення та мова дитини; Розумування та видавання осуду в дитини" і т.д.

Куди більше практично та популярно підходить до справи американець Арнолд ГЕЗЕЛЛЬ. Він розподіляє свої праці на поодинокі етапи в житті дитини, при чому найцікавіша для новацьких виховників: "Дитина від п'яти до десяти років". Там він старається подати на основі дуже ґрунтовних студій образ поведінки дитини у кожній стадії розвитку, а точніше кажучи, навіть у кожному році зокрема. Книжка цікава - але він сам же зазначає, що духовий розвиток дитини - це пряма функція зрізничування нервових клітин і не можна дошукуватися в тому чогонебудь містичного чи нетегосвітнього.

Зате із куди більшим довірям можемо звернутися у трохи давніші часи до подружжя німецьких дитячих психологів Карла і Шарлотти БЮЛЕРІВ. В обсягу своїх праць вони кладуть віру в те, що людська душа - це окреме існування; зовнішня поведінка - це лиш вияви її розвитку. А цілий скомплікований нервовий апарат - це лиш засіб вияву духовости. А розвиток людини - це дозрівання до сприйняття ідеалів. Отже Шарлотти Бюлер "Дитинство й молодість", чи Карла Бюлера "Умовий розвиток дитини" - можемо читати із куди більшим довірям та можуть вони статися куди кращим порадиником нам у шуканні правди про наших новачат.

Я зумисно задержалася довше над твердженнями сьогоднішньої психології, бо ознайомлення із твердженнями та сьогочасним станом цієї науки - це необхідна частина нашого предмету. Бачимо одначе, що навіть послуговувчись доступною сьогодні та признаною літературою, ми не зможемо знайти правильного шляху. Всежтаки користуватися нам нею треба, тільки завжди порівнювати знайдене із нашими поняттями та прирівнювати його до нашого виховного ідеалу. Із теоретичною підготовкою, знаючи чого маємо шукати, підходимо до наших дітей. Бо таки найкращий засіб пізнання дитини - не мертва книжка, а жива дитина.

Теорія говорить нам про те, що новацький вік - п е р е х о д о в и й, поміж віком казки /від трьох до шести років/ та часом статевого дозрівання. Що протягом того часу дитина переходить вік "робінзонади" тобто хоче перенести світ своїх мрій із книжок та розповідей - у дійсне окруження. Це вік, коли дитина інтензивно змагає до пізнання світу кругом себе та коли раз на ціле життя засвоює собі засади етики та правила суспільного життя, дарма, що не в формі абстрактних понять, а радше практичних виявів до можливості сприйняття абстрактного приходить аж у віці дозрівання.

Це теоретичні правди, що з ними в загальному ми познайомлені. Але нам куди цікавіше зібрати та начекнути спільно образ духовости, не "дитини в загальному", а сьогоднішньої української дитини на еміграції, іменно тої дитини, що стоятиме завтра перед нами та, що за її виховання ми відповідальні. А це можемо зробити тільки шляхом слідкування за тим, як реагує наша дитина на різні ситуації.

Так отже побачимо, що дитина ця народилася у час відносного спокою та усталення життєвих умовин у якомусь бараці чи в казармі табору ДП. Дуже тільки мала кількість дітей, що їх нам доводиться виховувати, побачила вперше світ у затишному власному дімку давних емігрантів в Америці. Цю нашу типову дитину привезли трохи не немовлятком сюди, в цю країну. Може ще лиш дуже слабим відблиском залишилися в її душі якись гагілки чи піднесення Блакитньогооховтого на підвірі "таборової республіки", що попри свої всі зла - була таки суспільним скупченням українців.

Всі інші спогади зв'язані вже з цєю землею. І тут сталося щось зовсім небажане - і то в першу чергу з батьками. Приїхали винуждені-лі та ще не зовсім певні, чи хто бува не схоче їх репатріювати. Приїхали в країну безпеки та добробуту і з апетитом виголоднілих кинулися зразу на цей добробут. Нажаль - забуваючи при тому про інші вартості. І нажалі були це не лиш звичайні "хлібоїди", а в великій мірі і члени провідної верстви нашої еміграції.

Вони ж, звичайно, залишили дитину самій собі. А тимчасом чуже оточення діяло. Дитина йшла на вулицю. Там хлопцям одинока забава стріляти з пістолів за уявними бандитами, а дівчатка в переразливо скорому віці мріють про життя фільмових зірок та як бути "сексі". Родинний дім не давав противаги, бо дома чули здебільшого хто дістав кращу працю та скільки де платять за додаткові години. Сьогодні ж щі, майже з правила, кожний дім дає ще й телевізію, де діти оглядають - "вольному воля - всі програми без розбору. Часто батьки теж "милосердилися" над дітьми, що то для них ніколи не стає часу, та оплачували цей недолік грішми на ласощі, кіно й чого ще дитина забажає. Діти зростали в переконанні, що гроші - річ самозрозуміло існуюча в кожній кількості та, що немає речі, якої не можна б купити за гроші.

Це так пересічно. Але були й батьки, що знов дбали про виховання дітей, аж надто дбали. Тоді дитина була генена з лекції на лекцію - фортепіану, балету, малярства, а тільки дуже рідно, нажалі, і українознавства. У висліді дитина набрала переконання у своїй "геніяльності" - а до того перевтомлена й змуджена та "не любила сама себе".

Школа теж ребила своє. Школа, що перейшла найсмілівіші сподівання найбільших добродіїв школярів, протягом цілої історії західньої культури: Коменіуса і Пестальюці і Руссо і Монтесорі. Всі вони змагалися за те, щоб влегшити та впримкнути дитині науку, визволити її з-під безконтрольного володіння вчителів, зрозуміти її положення та вимоги. Але сьогоднішня школа дійшла вже майже до того, що, згідно вимог сучасної психології, вчитель не сміє мати вже взагалі автортету, а дитині треба дати можливості виявляти себе - виявити все, чи добре чи зле, що в ній нуртує. Виследи таких ідей у навчанні бачимо аж надто часто у щоденній пресі!

Таку отже підготовку дітали діти, що їх довірили нашим старанням. Можливо, дехто захине, що образ надто чорний, що на ділі аж так зле не є. Безумовно, є світлі виїнятки і дай Боже, щоб було їх якнайбільше. Та пластовий оптимізм не каже нам успокоювати себе, замикаючи очі на існуюче зле, а пізнавши його - хотіти йому зарадити та вірити, що це вдасться. І якраз іменно ці виїнятки, що під впливом старанного виконання сталися відпорні на те, що було негативне в чужому оточенні, дають нам підстави до такого оптимізму.

Та в загальному сьогоднішня наша дитина, за знаменитим висловом проф. Ващенко - "затовчена". Або затовчена надміром зайнят'я /непотрібних, або потрібних у винятково талановитих дітей, яких таки небагато/, або пригеломшена дешевого гатунку багатством та надміром вражень, що їх подає подає їй, без найменшої контролю чи систематизації - чуже оточення, змуджена можливістю досягнути все, чого забажає. В цілому - діти сьогодні роблять враження ляльок, що рухаються на шнурочках, можуть кричати, бігати та битися, але в цьому всьому не достачає магічної іскорки життя.

Та тут приходить наш оптимізм: віра в добро глибоко загребане під поволокою, що її наклав на наших дітей чужий світ. Тільки ж як докопатися до нього? Це, несьогоднішнє вже питання про підхід до ді-

- мучить завжди вдумливого виховника. Справа певно нелегка - але й не безнадійна. Бо коли приглянемося старанно, то побачимо, що поза галасом сьогоднішнього світу, діти таки самі, хоч і підсвідомо, відчувають його пустоту і коли ми нежданно торкнемо струну, що задзвенить відголосом у їх серці, - яка ж тоді радість їм! Пригадаймо ці сяючі очі при огниках, пригадаймо радісний оклик на вид якогось образка: - "Сестричко, це зівсім як в Україні!" - і зрозуміємо, що до добра докопатися можна.

Та згадаймо - коли то траплялися такі моменти, коли в нашій виховній практиці діти зрозуміли повні наш задум та відчували так, як ми цього хотіли? Чи не тоді, коли ми самі, більше чи менше свідомо зрозуміли їх: їхній спосіб світовідчуження та спроможність сприйняти нашу думку? Бо щоб порадкувати у всіх замарках та тайниках душі - дитини - треба, щоб вони були по добрій волі відкриті для нас. Ключ же до них - це підхід із бажанням зрозуміти дитину та дати їй себе зрозуміти. Нам треба з'ясувати собі, що сьогоднішня дитина може вже не лиш не зрозуміти нашого наміру чи прихованого в розповіді морального зміслу. Вона може просто не зрозуміти наших слів, і то не лиш "тут народжена", а й така, що приїхала сюди разом з нами. Бо словник сьогоднішніх дітей дуже вбогий! Такі пояснення дітей, як це, що "Кубань" - це така баня на церкві, а "Сян" - сонце /сан/, кажуть нам добре призадуматися, як непростимі помилки може робити виховник, вважаючи, що дитина автоматично знає те, що й він сам, та не провіряючи, що вона може зрозуміти. А які глибокі пропасті копає таке незрозуміння між виховником та дитиною, нехай нам найкраще скаже приклад тут народженого новака, що просив маму забрати його з табору, бо там співають якусь "Верговину", а він не знає, що це таке!

Ото ж, у першу чергу - треба нам говорити одною мовою з дітьми! Це не значить: ради доброго підходу ломити принципи, вживаючи в порозумінні з ними чужої мови та чужих нам засад. Ні - виходім із того невеликого запасу їх знання рідної мови та відчуження сентименту до всього, що рідне. Починаючи від того розширюймо їх круг знання та зацікавленень. Тоді все, що робимо з ними, буде їм близьке і зрозуміле, викличе довіря до нас та захоплення справою. А знаємо ми надто добре, що такий момент довіря та захоплення трапляється в наших дітей не часто. Та коли ми вже раз здобудемо такий осяг, то пам'ятаймо, що він не лиш на те, щоб ним радіти, а в першу чергу на те, щоб на ньому дальше будувати. Коли новачки захоплені, не дозволяймо, щоб покінчилося на "охах і ахах"! Хай постановлять самі зробити щось таке, що їм подобалося в розповіді чи грі. А це вже буде поважний крок вперед. Бо коли новачка чи новак постановлять щонебудь, ну й виконають це /ма самі, знаючи спроможність дітей - повинні нормувати висоту цих завдань!/, то це вже стає їх власним здобутком і вони напевно матимуть для цього належний сентимент.

Такий підхід до сьогоднішніх дітей. Бо вони справді тужать за невиданим і непережитим, а всетаки призначеним їм, спадщини від попередніх поколінь нашого народу. І ми справді маємо дати їм так багато. Україна має свою концепцію людини: наполегливого працівника із глибоко розвиненим почуттям обов'язку моралі та справедливості. Що вмів шанувати права других та хоче, щоб його шанували. Це вкінці людина, що вмів вносити гармонію та красу в усе, чого торкнеться. І ця концепція людини, посилена ще тою, що їй дає нам ПЛАСТ: людини - що бачить виразно ціль свого життя та вірить в можливість осягнути її: "залишити світ кращим, як вона його застала". Людини здорової духом та тілом, певної себе, що вмів радіти життям вповні та обмежувати себе і жертвувати собою, якщо це потрібне.

Знаємо отже, що саме ми хочемо досягнути нашою працею з дітьми та ми переконані, що робимо найліпше, що можемо. Бачимо перед собою виразно зарисовані шляхи пізнання наших новачат: теоретичну підготовку та пильне, певне вирозуміння слідкування за дітьми. Це дасть нам змогу підійти до них правильно, здобути їх довіря та розбудити бажання йти за нами.

Ця праця нелегка, але вона і дає вдоволення. В кишішніх обставинах вона вимагає не лиш вкладу часу, що його в нас ніколи не має за багато, але й великої частини нашого власного "Я". Але ця праця не лиш доцільна та хосенна: вона н е о б х і д н а, якщо винесена нами з рідної хати Україна має жити і в серцях наших дітей.

--oo--OO--oo--

Сестричка ОЛЕКСАНДРА КОПАЧ

І С Т О Р И Ч Н І   Р О З П О В І Д І

Знаємо, що наші новачки й новачки дуже люблять слухати розповідей на таборі, сходинах вдома і взагалі при кожній нагоді. Їм навіть обоятно чи така розповідь є про правдиву подію, чи може вона видумана - фікційна. Головне тільки, щоб вона була дуже цікава. Та однак треба ствердити факт, що старше новацтво допитується, чи розказане правда, - чи ні. І правду вони приймають із більшим вдоволенням.

Ото ж історичні події та постаті мають для новацтва окрему, і так би мовити більшу вартість. Але подія, що є темою розповіді, чи історична постать мусить мати мистецьку форму, а для молодших обов'язково казкові елементи.

Навіть у народній школінавчання історії до 5-ої класи включно побудоване на цікавій розповіді. Це радше казка, де виступає правдива особа, король, гетьман, полковник, письменник і т.п.

ІСТОРІЯ У НОВАЦЬКИХ ЗАЙНЯТТЯХ. Історичні розповіді у новацьких зайняттях займають поважне місце. Усі національні свята попереджені звичайно гутітками історичного характеру. Г у т і р к и - це дуже важливий чинник у новацькому вихованні. Але їх вплив, їх вартість, залежать у великій мірі від підготовки новацького виховника.

ПІДГОТОВКА. Вже з досвіду виховники знають, що дітям доволі трудно пояснити події та ще й час, коли вони сталися. Тим то для дітей треба виходити від них самих, себто героєм такої розповіді повинна бути дитина. На пр. хлопчик, чи дівчинка стрічають Головного Отамана Симона Петлюру, мала пригода, коротка розмова і ось гетова розповідь.

Або взяти історичну постать у віці дітей, що слухають розповіді: На пр. пригода кн. Володимира Мономаха, коли був 10 - 12 літній, Тараса Шевченка, тощо. Очевидно, що може бути героєм розповіді людина в дорослому віці, але в його оточенні повинні бути обов'язково діти.

У всіх наших розповідях підкреслюємо п о з и т и в н і чер-ти героя, його змагання до добра та боротьбу за правду - красу.

ПОНЯТТЯ ЧАСУ у НОВАЦТВА. Діти майже зовсім не уявляють поняття часу. Знаємо, що малій дитині поняття "вчора" - "завтра" - "нині" є однозначні, так для старших дітей зрозуміти сторіччя - це дуже складна справа. У розмовах з новачками я довідалася, що 1000 років і 500 років це приблизно це саме. Одна новачка оповідала, що наші князі - королі жили мільйони років тому назад, а Тарас Чупринка деє так 100 років тому, і ніяк не уявляла собі цього, що це було недавно.

Ото ж поняття часу приходить у дітей поволі, тому й вистане їм сказати загальними окресленнями про подію: "давно", "дуже давно", "надавно".

ЧАС ТРИВАННЯ РОЗПОВІДІ. Коли приготуємо розповідь, вибираємо собі точно визначену тему /одну подію/, знаємо, бо повинні знати скільки приблизно забере вона часу. На одному новацькому вогни-кові я прослухала розповідь, що тривала 35 хвилин. Як реагували но-ваки і все кругом - було жалюгідне. Це був рішуче за довгий час. Якраз побажаний час це 10 - 15 хвилин на розповідь, а після цього можуть прийти ще запитання слухачів і тема може продовжуватись, але не сама розповідь. Розповідь є тоді добра, коли вона коротка, скон-центрована, без зайвих навіть слів. Після закінчення доброї розпові-ди - казки, діти є так захоплені, що хвилину пануватиме загальна мов-чанка. Вона є ознакою доброї розповіді.

МЕТОДА РОЗПОВІДІ. Розповідь - це передача певний вартісних ре-чей духового порядку. Тимто цей, хто передає певну істину, свідомий того, щ о передає. Але й ці, що слухають - мусять це підсвідомо сприймати. А свідомо сприймаємо тільки тоді, коли наша увага на це звернена. Наш зір та фізичний, як і духовий сконцентрований в одне вогнище. Моментом такого збудження уваги є - з а ц і к а в л е н - н я. Збудити зацікавлення і прив'язати увагу слухаючих - це перше завдання розповідача. Досягти цього можна в різний спосіб:

1/ коли розповідаємо в день, - то найлегше показати картину, пор-рет, ілюстрацію;

2/ коли розповідаємо у вечір звертаємо увагу на якусь деталь окру-ження, як вогник, лісок, горбок. І до цього треба нав'язати розпо-відь. Або попросту сказати: "Розкажу вам про незвичайну подію".

МИСТЕЦЬКІ ЧИННИКИ. Думки треба висказувати короткими, зрозу-мілими реченнями. Вимова виразна, старанна. Модуляція голосу грає теж величезну роль. Інакше говоритиме в оповіданні бабуся, хлопець, дитина, лицар, король. Відповідно до постатей і до змісту треба го-ворити тихо, рішуче, голосно, уривано, тощо.

Темпо розповіді змінне, відповідно до дії прискішене, або й сповільнюване. Особливо важне самому розповідачеві вчутися в опе-відання і пережити. Захоплення і чуттєвий стан оповідаючого пере-ходить до слухачів.

"Серця з серцем вам ніколи не з'єднати, коли не від серця ваші слова. Промови ваші з віблиском краси, це вітер в осені, що шелестить і рве поховкле листя."

/Гете/

Після закінчення розповіді, треба хвилинку задержати мовчанку, аж слухачі самі перейдуть до слова. Опісля діти можуть ілюструвати розповідь. Можна уложити гру, як звичайно укладається теренову гру в таборі.

Можна й добре е подискутувати після доповіді, чи слухачі все зрозуміли.

Наприкінці треба би ще згадати один рід розповіді, т.зв. с в я т к о в о ї. Тоді гурток передягається, чи хоч зазначає лкимись стрічками - відзнаками, чи іншими речами приналежність до даної доби в оповіданні. -

--хх--ХХ--хх--

Пл.сен. ОЛЬГА МОНАСТИРСЬКА

ЗНАЧЕННЯ РУЧНИХ ЗАЙНЯТЬ У НОВАЦТВІ

Один із головних чинників, щоб нація була сильна і незалежна - це сила рук цієї нації - що їх вона вміє використати для себе, щоб бути самовистарчальною. Творчий інстинкт це сила, що її дає Всевишній в руки людини. Треба лише вміти й хотіти цю силу використати.

Р у ч н і з а н я т т я це важлива ділянка, що провадить до поглиблення людського знання, а творчі здібності, що їх має кожна людина зростають разом із ростом людини та її потребами. Також д и т и н а може бути дуже продуктивна, коли лише дамо нагоду її виявити себе. Навчити дитину вживати руки, щоб вона зробила щось таке, що є виявом дитячих заінтересувань, думок, почувань, - це одне із великих завдань нашої праці з новацтвом. П р а к т и ч н і зайняття для новацтва мають дуже велике значення. Вони виробляють не лише справність і певність себе, вони навчають дитину цього, що її руки є стисло скоординовані, сполучені з її думкою - думанням, - з мозком і вона стає творчою.

Нас, новацьких виховників, цікавить особливе вік дітей 6 - 12 років, що його можемо поділити на дві фази. Перша фаза - так званого ф а к т а з і й н о г о р е а л і з м у. Тут ще передовсім к а з к а має перевагу над розвитком функцій переживань, але цей вік, це перехід від світу фантазії до реалізму рефлексійного або дійсного. Тут починається стадія акції, руху, це вік переваги г о р киструктивних - більше наставлення на власне "я" - віра в себе, в свої сили й це творить другу фазу. Обі ці фази - це т.зв. світ дитини, - це вік в якому дитина любить щось робити, конструувати, рисувати, надавати відповідних форм чи краски даному предметові. Діти тоді люблять вигинати, вирізувати, радо вживають колірних олівців, пензля і фарби. Люблять робити всякого роду забавки, вони вдоволені, якщо їм дозволяють майструвати.

Дитина уміє обсервувати, зверне увагу на найменші нераз деталі такі, що їх старші не добачують, вміє відзнайти красу в природі. Й тут завдання для виховників, так побудувати програму практичних зайнять, щоб дати новацтву змогу заспокоїти цікавість і охоту щось зробити. Ми маємо допомогти дитині розвинути чи виявити, укриті часом здібності, котрих дитина часто не має нагоди деінде виявити.

І саме в практичних зайняттях є нагода дати новацтву цю нагоду

виявити себе активно, дати їм свободу рухів, думок, збагачувати свідомість та фантазію новацтва. Саме через практичні заняття діти вчаться працювати, вони є активні, стаються більше приятельські за змагаються за кращі успіхи.

Виховник сам не мусить бути артистом, але мусить знайти підхід до дитячої душі, щоби одним рухом чи навіть гримасом лица часом не зразити на все новака до себе. Новак хоче лише зрозуміння виховника, терпеливості та слухної оцінки того, що він зробив. Нема певної дороги для досягнення мети, як пізнати кожну дитину індивідуально /а в рої це дуже важливе/. Підходить треба не групово а індивідуально, старатися винайти - пізнати це сильніше "я", пританні здібності та відповідно їх розвивати. Ніколи не треба накидати своєї волі чи думки, дати дітям свободу в виборі, а допомогти лише тоді, коли для того заходить потреба.

Далше важлива вимога: обсервувати дітей збоку і дивитись на це, що дитина зробила її очима, а не своїми. Бо фігурка, що її дитина виліпила, може не бути подібна до нічого, краски, котрих вона вживала можуть бути не милі для ока, котик напевно буде більший чим дім, але це ж улюблений товариш її забави, а це ж доказ любові до цього котика. Дитина одначе не сміє знати про ці недомагання і її гордість з цього, що вона нарисувала чи зробила напевно присне /згасне/, якщо ми про це її скажемо, що краски невідповідні, або, що все це недопускаєме і будемо сміятися з її фігурки.

Тут важливе одне: дитина зробила це зі своєї уяви, без ніякої помічі, не відкопіювала цього й воно дає їй вдоволення, а справжню радість справить її, коли виховник чи визовниця похвалять її. Похвалім дитину все, і за криве і за смішне, а наша ціль буде осягнена і напевно зродить в дитині охота до далшої праці - творчості. Бо дитина може бути дуже продуктивна, коли ми дали їй лише до цього нагоду, або навпаки, дуже часто через одне невластиве слово чи заввагу не на місці, а це лише ізза незнання дитячої душі і фаз розвою дитини, можемо вбити в неї віру в себе на ціле життя.

П р о г р а м а практичних занять для новацтва це безмежне джерело фантастичних рисунків, витинанок, іграшок, беручи до уваги приятельську атмосферу, котра повинна все пакувати серед пластику і в якій діти чуються щасливі - дати їм лише відповідний матеріал, а вони напевно щось створять.

М а т е р і я л для практичних занять не мусить бути купований і ми не повинні вчити дітей все діставати готове, треба використовувати різні можливості, що є в нашому доккіллі, куски матеріалів, старі коробки, корки, "шпульки" з ниток, старі фільцові капелюхи і т.д. і т.д. Програму практичних занять треба побудувати так, щоби використати такі можливості, котрі дає нам дана околиця а також пара року. Крім цього використовувати нагоди зв'язані з місцевими звичаями на Різдво, Великдень і т. ін.

Привчати новацтво, щоби обдаровували себе дарунками, що їх зробили власними руками. Це може буде хочби маленька дрібничка, але скільки вона дасть сатисфакції і радости, що їхня фантазія буде в якийсь спосіб заспокоєна.

Одне треба пам'ятати - не очікуймо від тих малих рук артистично виконаної праці - наша ціль дати дітям змогу бути активними, допомогти розвинути їхні здібності, що часто є притаманні і дитина не має, а часто й не матиме іншої вже нагоди їх виявити.

Кожна річ, що її дитина зробить це витвір її дитячої фантазії, на основі оповідань, казок, чи навіть її власних спосетережень. Бо дитина має живу уяву для того, що бачить, треба дати їй нагоду втілити цю уяву в форму. Тому крім сухого нераз матеріалу, що його подаємо дитині на сходах, треба й розвинути її артистичну - мистецьку сторінку, треба навчити дітей володіти руками. На практичних заняттях треба поспробувати, щоби діти зробили якусь річ для себе.

В такий спосіб діти через практичні заняття стають відважними, терпеливими, рішучими, старанними, дбайливими, активними, стають кращими обсерваторами того, що їх окружує.

Людина, котра змалку вже привикла до того, що потрапить щось зробити буде практичною в житті зможе бути корисною для себе й других.

---:--//---:--

Сестричка Лєся ХРАПЛИВА

КОЛИ ДРОТ БУВ ПОМІЖ НАМИ ....

Тема цієї ватри була: "РОЛЯ ВИХОВНИКА". Приготовлялося її довгими гарячими ночами в Нью Йорку. Та все з якоюсь таємною надією, що про неї не було відваги голосно говорити. Перегорталося запорошені сторінки книг у погоні за матеріалами. І матеріалів не бракувало, а поміж ними обов'язково мусіла бути розмова Мейсея з дітьми із Франкового твору "Мойсей". Так вже годиться, а зрештою, може ...

ГРЕФТОН: море прапорів, ватри вистрілюють снопи іскор аж під хмари і стає на озером Онтаріо маленька, але жива, рухлива та барвиста УКРАЇНА ...

... І вже я стою перед лавою дівчаток, що несміливо, а трохи й цікаво глядять на мене: - і не знати, що то будуть з нами робити на тому курсі новацьких виховниць?!

... Ідуть дні гарячі сонцем і працею. Приходить і день цієї ватри. Проф. Копачева вже від ранку пересиджує із щораз-то новою курсанткою на східках куреня: підготова йде!

... Підсилюємо огник, ще перед хвилиною сиділи біля нього новачки, слідкуючи з розкритими ротиками за пригодами Івася повстанця. І вже ми готові відкривати нашу ватру. Так, справді "відкривати", а не запалювати, бо запалило її для нас у кожному розумінні цього слова захоплення новачок.

Новацькі сестрички стоять у крузі. І оце ... завважую в сутінку недалеко ватри - три постаті. Розпізнаю "історичну" беретку подружки Ганки, навіть у темряві бачу лукаву усмішку Кудеяра, а посередині - так, це сам ДРОТ! Прийшли!

Вибігаю з круга, прошу їх бути нашими гістьми при ватрі. ДРОТ, що його скромність ми вже встигли пізнати під час кількох

днів спільного таборування, просить не турбуватися; вони лиш так, у переході, не хочуть, щоб на них звертали увагу ...

Що ж можу порадити? Повертаюся у круг і починаємо.

Пані професор добре підготувала! Сестрички виголошують свої вірші зі зрозумінням і переконанням. Жалко лиш, що ДРОТ не хотів залишитися, а то були б не посоромилися. Доходимо до Мойсея. Ніч слухає уважно розповіді, як то -

"Ось гебрейська біжить діввора,
Що по полі гуляла.
Окружила Мойсея, за плащ
І за руки хапала ..."

Коли сестрички говорять, для мене хвилина вільного часу. Оглядаюся - ні, вони таки не пішли! Кудеяр вже навіть zorganizував якусь лавочку і ДРОТ сидить та слухає, оперши голову на руки.

Так отже - не була це нездійснима мрія! Сталося так, що я, - лиш від учора, наймолодший член того ж Куреня, де належить і ДРОТ, зможу сказати Йому пророчистими словами Франка - хто Він для нас! Бо в кого ж ми чули, вчилися, старалися переводити в життя:

- "Милосердними треба нам бути
Задля всього живого,
Бо життя - це клейнод!...

На один момент піддаюся переможній хвилі радості: це ж сам ДРОТ слухає:

- "Не гасіте ж святого вогню,
Щоб, як поклик настане,
Ви могли щиросердно сказати
- Я готовий, о Пане!

Та чи лиш слухає? Хіба ж не Його це слова до нас? Стає так тихо, що чути, як палахкотить огник і б'ється далеко об береги озеро ...

На закінчення таки беремо ДРОТ-а у наш круг та на Його руки складаємо нашу обіцянку виховниці:

" - А коли понад сходом заграють бої,
Спалахне давня слава вогнями,
Україно, повернуться діти Твої,
Всі прийдуть в карних лавах за нами!"

Огник кидає химерні тіні, але я всежтаки бачу добре, як по обличчі ДРОТа сплива ельоза ...

І ДРОТ говорить: дякує нам, висловлює свою радість, що тут, за морями, стрінув так багато людей, які думають так щиро по-українськи. Обіцяє, що повезе спомини про ці зустрічі в далеку Австрію та буде жити ним до кінця свого віку ...

Чую як інструкторки за мною хлипають, і мене теж щось хапає за горло, але ж треба держати "фасви"!

ДРОТ відходить і ми проважаємо Його темний, високий сілвет зворушеними поглядами. Збагачені на ще одну хвилину, що її не забудеться протягом цілого життя ...

ДРОТ і СІРИЙ ЛЕВ
на Ювілейній Зустрічі

Проф. Д-р Михайло Грушевський, Президент Центральної Ради
відчитує маніфест перед Софійським Собором

22.1.1918 --- 22.1.1919

СВЯТА САМОСТІЙНОСТИ І СОБОРНОСТИ УКРАЇНИ

З упадком царської Росії визволилася Україна й стала вільною, незалежною державою. У пам'ятний день 22 січня 1918 року в Києві зі Софійського Собору гучно лунали дзвони. Вони наповняли урочистим гомоном усе місто. На Софійський майдан з усіх вулиць йшли люди. Вони заповнили майдан і найближчі вулиці. З собору вийшло духовенство і почався святочний молебен. Потім усе стихло. Гучний голос зачитав урядовий маніфест:

"..... НАРОДЕ УКРАЇНИ! ТВОЄЮ СИЛОЮ, ВОЛЕЮ, СЛОВОМ, УТВОРИЛАСЯ НА УКРАЇНСЬКІЙ ЗЕМЛІ ВІЛЬНА УКРАЇНСЬКА НАРОДНЯ РЕСПУБЛІКА. ЗДІЙСНИЛАСЯ ДАВНЯ МРІЯ ТВОЇХ БАТЬКІВ, БОРЦІВ ЗА ВОЛЮ І ПРАВО ТРУДЯЩОГО НАРОДУ...."

І плвли далі слова. Ось голос набрав особливої сили:

"ВІД НИНИ УКРАЇНСЬКА НАРОДНЯ РЕСПУБЛІКА СТАЄ САМОСТІЙНОЮ, СУВЕРЕННОЮ ДЕРЖАВОЮ УКРАЇНСЬКОГО НАРОДУ".

Повнозвучні дзвони Софійського собору оповішали людей про велику радісну подію. Але молода Українська Держава тоді ще не мала могутньої військової сили, не витримала під натиском ворогів Української Самостійності.

Падали героїські жертви .... Молодь у перших рядах боронила свою Батьківщину, записуючи своє ім'я золотими літерами на сторінках історії.

Тим часом українська армія зміцніла, народ повстав проти загарбників і відстояв Київ, а разом і Волю України. У Києві знову ж на тому самому головному майдані, де посередині велично підноситься в гору пам'ятник Гетьманові Богданові Хмельницькому, зібралися люди. Все навколо Софійського майдану було прибране зеленню, врочисто мали національні прапори з гербом Тризубом на горі. На прикрашених стовпах видніли герби українських міст, князів, гетьманів.

Коло год. 10-ої ранку прибули військової частини і стали чотирокутником. З Софійського Собору вийшло духовенство. На сходах обеліску, що його збудовано напроти дзвіниці собору, зайняли місця члени уряду, дипломатичний корпус і 40 послів-делегатів з Галицької Землі. Після молебня голова Директорії оповістив народ про найважливіший акт в історії України - об'єднання Галичини з Українською Народньою Республікою. Після цього делегат Української Національної Ради в Західній Україні зачитав:

"..... Українська Національна Рада, виконуючи право самовизначення Українського Народу, проголошує урочисто з'єднання, з нинішнім днем, Західньої Української Народньої Республіки з Українською Народньою Республікою в ОДНУ, ОДНОЦІЛЬНУ, СУВЕРЕННУ НАРОДНЮ РЕСПУБЛІКУ".

Це проголошення З'ЄДНАННЯ УКРАЇНСЬКИХ ЗЕМЕЛЬ відбулося дня 22 січня 1919 року, тобто рівно через рік, після проголошення самостійності України.

/ "НОВАК" Ч:2/1946/.

С. ОРЛЮК

НА СОФІЙСЬКІЙ ПЛОЩІ

Хвилює радісний майдан,
У золоті свята Софія
Угору вироста, як мрія,
І горду булаву Богдан
Простер в майбутнє над юрбою.
Вже здійснено. Не мрія. Чин!
І в зриві мідяному кінь
Зривається, немов до бою.
Лунає дзвонів віщий спів,
Серця й простори він колише.
І нагло мовкне. Нагло тиша,
І в ній на крилах голубів
Пливуть слова у безгоміння:

Від нині ти, Народе, знай,
Тобі увесь належить край,
Від нині вільна Україна!
Від моря Чорного аж ген,
Де б'ють Дніпровії джерела,
Через степи, де вольні села
Всміхаються в вікнах вишень,
Від синіх узбережжів Дону,
Далеко ген до верховин,
Карпатських зворів полонин,
Нехай не буде вже кордону!

Народ і землі всі - єдині,
Народні право і закон,
Розбитий впав ворожий трон,
На сві здвигаєш волю нині".

...Знов дзвін мідяним серцем б'є,
Усім, усім ясніють лица,
Грушевський радісно сміється,
Навколо армія стає,
І враз гремить у небо "Слава!"
По двох невольничих віках!
І булаву простяг Богдан
Туди, де родиться держава.

====:::====III====:::====

До найсвітліших дат у новочасній історії України належить день 22 січня 1918 р. В той день Українська Центральна Рада, що складалася з представників українського народу, проголосила Четвертим Універсалом самостійність України.

Софійська площа - це історичне місце в Києві, де стоїть собор св. Софії, побудований ще кн. Ярославом Мудрим. Напроти собору на Софійській площі стоїть пам'ятник гетьманові Богданові Хмельницькому, на якому зображено постать гетьмана на коні.

У місяці лютому кожного року влаштовуємо свята на пошану Л е с і У к р а ї н к и. Вона після Тараса Шевченка найбільша українська поетка.

Леся Українка народилася в лютому 1871 року в місті Звяглі на Волині. Справжнє її ім'я Л а р и с а К о с а ч. Леся Українка – це її приbrane – літературне ім'я, під яким вона писла свої твори і видавала книжки.

Батько Лесі, Петро Косач був видатним громадським діячем, а мати Ольга Косач – відлма українська письменниця О л е н а П ч і л к а. Мати Лесі багато писала для дітей і видавала окремий журнал під назвою "М о л о д а У к р а ї н а".

Багато наших пластових, особливе дівочих частин прийняло своїми патронами як ОЛЕНУ ПЧІЛКУ так і ЛЕСЮ УКРАЇНКУ.

Леся Українка почала писати вже з дев'ятих років. У своїх творах вона писала про палку любов до України. З дитинства вона була тяжко хвора. Та, не зважаючи на зворість вона складала бадьорі-мужні пісні. Тоді, як жила Леся Українка, Україна була поділена на дві частини під займанщиною двох держав: Росії та Австрії. Леся Українка вважала свою поезію зброєю в боротьбі за кращу долю Батьківщини. Вона закликала до боротьби за волю, за краще життя.

Вона померла на 42-му році життя у 1913 р. в Києві. Високо мистецькими творами Леся Українка здобула невмірущу славу.

Шумів зелений лист, а голос той коханий
 Про волю золоту співав мені,
 В вінку мінився златом ряст весняний,
 І золотим дощем лились пісні

Д О Т Е Б Е, У К Р А Ї Н О

До Тебе, Україно, наша бездонная мати
 Струна моя перша озветься,
 І буде струна урочисто і тихо лунати,
 І пісня від серця поллеться.

По світі широкому буде та пісня літати,
 А з нею надія кохана
 Скрізь буде літати, по світі між людьми питати,
 Де схована доля незнана?

І може, зустрінеться пісня моя самотная
 У світі з пташками піснями,
 То швидко полине тоді тая гучная зграя
 Далеко шляхами-тернями.

Полине за синєє море, полине за гори,
 Літатиме в чистому полі,
 Здійметься високо-високо в небесні простори
 І. може, спітка тую долю.

І може тоді завитеє та доля жадана
 До нашої рідної хати,
 До тебе, моя ти, Україно, мила, кохана,
 Моя безталанная мати!

С Л О В О - Т В Е Р Д А Я К Р И Ц Я

Слово, чому ти не твердая криця,
 Що серед бою так ясно іскриться?
 Чом ти не гострий, безжалісний меч,
 Той, що здійма вражі голови з плеч?

Слово, моя, ти єдина зброя,
 Ми не повинні загинуть обоє!,
 Може в руках невідомих братів
 Станеш ти кращим мечем на катів.

Ти, моя щира, гартована мова,
 Я тебе видобуть з піхви готова,
 Тільки ж ти кров з мого серця проллеш,
 Вражого ж серця клинком не пробеш...

Брязне клинок об залізо кайданів,
 Піде лука по твердим тиранів,
 Стрінеться з брязкотом інших мечей
 З гуком нових, не тюремних речей.

Вигострю, виточу зброю іскристу,
 Скільки достане снаги мені й хисту,
 Потім її почеплю при стіні
 Іншим на втіху, на смуток мені.

Месники духі приймуть мою зброю,
 Кинуться з нею одважно до бою...
 Зброя моя, послужи волякам
 Краще, ніж служиш ти хворим рукам.

І В С Е Т А К И Д О Т Е Б Е ...

І всетаки до тебе думка лине,
 Мій занепащений, нещасний краю!
 Як я тебе згадаю,

Ці очі бачили скрізь лихо і насилля,
 А тяжчого від твого не видали,
 Вони б над ним ридали,

У грудях серце з туги, з жалю гине. Та сором сліз, що ллються від безсилля.

О, сліз таких, вже вилито чимало, -
 Країна ціла може в них втопитись;

Доволі вже їм литись, -
 Що сльози там, де навіть крові мало!

ОЛЕНА ПЧІЛКА

/Казки за народнім мотивом/

У П Р И Г О Д І

Пішов раз лев на лови і зустрів мишку. Хотів її з'їсти, вже й лапою надушив. А мишка й каже йому:

- Ой леве, могутній володарю! Не їж мене, змилуйся наді мною, бідною маленькою мишкою. Я тобі за те в пригоді стану.

Засміявся лев: - Ти мені у пригоді станеш? Якась нещасна мишка - мені, цареві над звірятами, в пригоді можеш стати? В якій же це пригоді?

- А хто може тебе знати! - каже мишка, - тільки благаю я тебе, зглянься наді мною!....

Зглянувся лев, пустив мишку. Подякувала вона й побігла швидко до своєї норі.

Коли це, за якийсь час, попався лев у тенети. Б'ється сердешний, борсається в тенетах, нічого не зробить, ще гірше заплутався в сітку. Аже де не взялася мишка, - одну петельку перегризла, дружку... як заходилась, то таку дірку в тенетах зробила, що й лев виліз.

Тоді й мишка сказала левові: "А що, бачиш, і я, маленька мишка, тобі в пригоді стала.

- Вачу, каже лев, - віддячила ти мені і навчила мене, Спасибі тобі.

Н А Й К Р А Щ І Д І Т И - М А Т У С І

Була собі сова. І вивела вона дітей, - таких витришкуватих, лапатих, - та так то вже ними втішається: - Ох, ви ж, мої екатенькі! Ох, ви ж, мої чубатенькі! Ох, ви ж мої лапатенькі!

От летить вона з гнізда, їм поживу пошукати, бо все роти розз'являють, бо все їсти хочуть. Летить і зустрічає вона орла.

- Куди це ти, орле, летиш? - питає сова.

- Та куди ж! На здобич, може що знайду, яких пташенят, або що, то й поживлюся.

Злякалася сова, починає просити:

- Орле сизокрилий! Прошу я тебе, не поїж моїх дітей. Не займай їх. Благаю тебе.

І так то вже просила, що орел зглянувся та й каже:

- Ну добре, не буду вже займати твоїх дітей. Тільки скажи ж мені, які там твої діти, щоб я мав якусь признаку, - то й не зачеплю їх.

■ Та яку ж признаку? - одказує сова, - як побачиш самих найкращих пташенят, - ото й будуть мої.

- Ну добре, - каже орел.

Полетів. І поїв самих найпоганіших, які були в гаю.

Коли вертається сова, аж то якраз її дітей поїв орел ....

ПРИСЛІВ'Я: У дитини заболів пальчик, а у матері серце.

Н О В А Ц Ь К Е   К Н И Г О В Е Д Е Н Н Я .

У новацькій праці, крім виховних занять з новацтвом - сходин, прогулянок, огників, тощо, маємо ще деякі адміністративні заняття, що їх треба обов'язково вести, починаючи з новацького рою і в гнізді. Тут йдеться передовсім про нескладне новацьке к н и г о в е д е н н я, що дуже часто занедбане або й недобре ведене спочатку так, що багато виховників зверталось до нас з запитання в цій справі. Щоби вичерпно й одноставно представити це питання містимо нижче список і зразки книг, посвідок, звітів, для РОЮ і для ГНІЗДА.

І. КНИГОВЕДЕННЯ РОЮ:

А/ С п и с о к ч л е н і в р о ю. Повинен мати для кожного члена рою такі дані:

- 1/ Порядкове число
- 2/ Ім'я і прізвище новака
- 3/ Ім'я і прізвище батька /опікуна/
- 4/ Дата й місце народження
- 5/ Віровизнання
- 6/ Адреса й телефон
- 7/ Школа й класа
- 8/ Дата зголошення до частини
- 9/ "   "   складення заяви вступу
- 10/ "   "   новацької обіцянки
- 11/ "   "   першої проби
- 12/ "   "   другої   "
- 13/ "   "   третьої   "
- 14/ Новацькі вмілості /дата й назва/
- 15/ "   "   відзначення
- 16/ "   "   перестороги
- 17/ Відбуті табори /час, місце й назва/
- 18/ Характеристика
- 19/ Завваги
- 20/ Дата вибуття з частини /зазначення чи перейшов до УПЮ і ін.

Б/ Відвідування на заняттях:

П.Ч.	Прізвище й ім'я	Д а т а									

Означування:

Присутний	/
Неприсутний	-
Оправданий	⊖
Неоправданий	Н-
Спізнений	⊙

В/ Хрестикки /точкування:

П.Ч.	Ім'я та прізвище	Гри	Добре діло	Новацький заробіток	Поведінка

Г/ Вкладки:

П.Ч.	Ім'я та прізвище	М і с я ц ь											

Г/ Плян праці та його виконання:

Дата	П л я н	Дата	Переведення /спосіб, за- сіб, вислід, завваги/

Д/ Хроніка року.

Ото ж для книговедення року потребуємо один зшиток - КНИГУ РОЮ - де провадиться всі дані за поданими зразками: А/ Б/ В/ Г/ І/ та окре- мий зшиток на ХРОНІКУ РОЮ.

Дбайливе, своєчасне й точне ведення записок до книги року уможливить точний перегляд діяльності року як одиниці та поодиноких членів.

ІІ. КНИГОВЕДЕННЯ ГНІЗДА.

А/ Книга Гнізда:

- а/ Плян праці та його виконання.
- б/ Реєстр впорядників гнізда.
  - 1/ Порядкове число
  - 2/ Прізвище й ім'я
  - 3/ Дата народження
  - 4/ Адреса й телефон
  - 5/ Освіта
  - 6/ Пластовий ступінь, улад, матірня частина

7/ Вишкіл і діяльність в УПН
8/ Завваги

в/ К а с а Г н і з д а:

П.Ч.	Дата	П р и х і д	Сума	П.Ч.	Дата	Р о з х і д	Сума

г/ М а й н о Г н і з д а:

П.Ч.	П р е д м е т	Хто опікується	В а р т і с т ь Коли придбано ;

Б/ К а р т о т е к а Г н і з д п. Список Членів Гнізда.

- 1/ Порядкове число
- 2/ Ім'я і прізвище новака
- 3/ " " батька чи опікуна
- 4/ Дата й місце народження
- 5/ Віровизнання
- 6/ Адреса й телефон
- 7/ Школа й класа
- 8/ Росва приналежність
- 9/ Дата зголошення до частини
- 10/ " складення заяви вступу
- 11/ " " новацької обіцянки
- 12/ " " першої проби
- 13/ " " другої проби
- 14/ " " третьої проби
- 15/ Новацькі вмилості /дата й назви/
- 16/ " відзначення
- 17/ " перестороги
- 18/ Відбуті табори /час, місце й назва/
- 19/ Характеристика
- 20/ Завваги
- 21/ Дата вибуття з частини

Г/ ТЕЧКА на входячі й виходячі письма

Д/ ХРОНІКА ГНІЗДА

В з і р е ц ь   п л я н у   п р а ц і .

П Л Я Н   П Р А Ц І   Г Н І З Д А

/подати число, н а з в у, місцевість гнізда/
за час від ..... до .....

- I. ПРОВІД ГНІЗДА: Кількість плянованих сходинок Ланки Впорядників з загальним визначенням програми /укладання плану праці, виховні гуртки, нові діяльнісцеві проєкти, організаційні справи і т.д./; Діяльність на відтинку співпраці з батьками, церквою, школою, Пласт-Приятот та іншими новацькими чи пластовими частинами; Зв'язок і звітування до Крайового Рефер. УПН.
- II. ГНІЗДО: Кількість плянованих збірок Гнізда з поданням загальної програми; Змагів і прогульок з поданням основних завдань; Самостійні зовнішні виступи й участь в різних святах; Праця самодіяльних гуртків /н.пр. новацьких вмілостей тощо/, гніздової бібліотеки і т.п.
- III. ПРАЦЯ РОЇВ /кожного зокрема/: Кількість сходинок, загальна програма, новацькі проби, новацькі вмілості, роєві прогулянки, змаги, вогники.
- IV. ГОСПОДАРСЬКІ СПРАВИ: Придбання одностроїв, виряду, роєвих і гніздового прапорців, тотемів, збирання вкладок, новацький заробіток, закуп книжок до бібліотечки, переплата журналів, книговедення роїв і Гнізда, і т.п.
- V. ЗАВВАГИ І ПОБАЖАННЯ.

/підпис/

В з і р е ц ь   З В І Т У   Г н і з д а:

П Л А С Т
Організація Української Молоді
Гніздо УПН-ів

Дата: _____

_____
/число/
_____
/назва/
В: _____

З В І Т
з діяльності Гнізда за час від _____ до _____

I. ОРГАНІЗАЦІЯ. А.Провід Гнізда: а/ Гніздовий _____
б/ Впорядники: ступінь, улад, ім'я прізвище _____

Б. Стан Гнізда: а/ _____ /ступені, улад, імена й прізвища/
б/ число роїв: _____ новазаснованих: _____
в/ вибули рої: _____ з причини: _____
г/ число вленів: _____ новоприйнятих: _____
д/ вибули члени: _____ з причини: _____

В. Стан за ступенями: а/ _____ /подати ідивідуально/
б/ прихильників: _____
в/ новаків по заяві вступу: _____
г/ жовтодзюбів: _____
д/ юних орлят: _____
е/ орлят: _____

II. ДІЯЛЬНІСТЬ: Рій _____ Число членів, новацькі ступені, надання нових ступенів, складання обіцянки, новацьких вмілостей, заяви вступу; Число зайнят, конкретні дані про пророблену виховну працю з новачками /теми зайнят, розповідей, пісень, гор, майстрування, тощо/, характеристика виховної праці, участь в новацьких таборах.

Гніздо: _____ /назва/ ПОДАТИ для кожного РОЮ зокрема/ Дані про гніздові зайняття з поданням теми й програми /загально/, числа учасників і т.д.; Новацька самодіяльність /мистецькі гуртки, майстрування, підготовка новацьких вмілостей; Гніздова бібліотечка, організування нов. заробітку;

Провід Гнізда: Діяльність Ланки Впорядників, співпраця з іншими пл. частинами, співпраця з батьками, школою і Пласт-Приятном;

III. МАЙНО: Каса Гнізда а/ Сальдо з попереднього періоду звітування: _____
б/ Приходи /вкладки новаків, пл. заробіток, датки/ _____
в/ Розходи /виряд, розчислення вкладок, книжки/ _____
г/ Готівка в касі _____

Пластовий виряд і інше майно: _____ /бібліотечка, число і вартість книжок, збірка поштових значків, забавок, тощо/

IV. ЗАВВАГИ: Реакція новаків на пророблений виховний матеріал, зацікавлення, проекти змін і улпшень програми з точним обгрунтуванням.

ЗАВВАГИ Кошового: _____ Гніздовий

_____ Кошовий

Взірець З В І Т У САМОСТІЙНОГО РОЮ:

Самостійний Рій УНН-ів

/число/

Дата

в:

/назва/

/Місцевість/

З В І Т

із праці Самостійного Рюу УНН-ів за час від _____ до _____

I. ОРГАНІЗАЦІЯ: 1.Провід Рюу: а/ Опікун _____
б/ Впорядник /прізвище ім'я,ступінь,улад/

2.Стан Рюу: а/Число членів ..... новоприйнятих...../прізвища,
б/ Вибули члени ..... з причини ../подати індивідуа

3. Число членів за ступенями: а/Призильників..... /перед заяво^{ЛЬНО}/
б/ Пл.новаків .... /по заяві/
в/ Жовтодзюбів .....
г/ Юних орлят .....
г/ Орлят .....

II. Діяльність: Число зайнят, надання новацьких ступенів, складання заяви вступу, обіцянки, новацьких вмілостей, характеристика виховної праці, конкретні дані про пророблений виховний матеріал з новаками /теми зайнят, розповідей, пісні, гри, майстрування, тощо/ й участь у новацьких таборах. Новацька самодіяльність. Бібліотека і т.п. Організування новацького заробітку. Співпраця з іншими пластовими частинами. Співпраця з батьками, школою, церквою, Пласт - Приятом/.

III. Майно: 1/ Каса: а/ Сальдо з попереднього місяця
б/ Приходи /внески новаків,пл.заробіток, датки/
в/ Розходи /виряд,книжки,розчислення внесків іт.п.
2/ Новацький виряд і інше майно /Бібліотечка - число книжок і їх вартість, збірка поштових значків, іграшки, тощо/.

IV. ЗАВВАГИ: Реагування новаків на пророблений матеріал, їхні зацікавлення, проекти змін та уліпшень програми з точним обоснуванням і інше.

Гніздовий

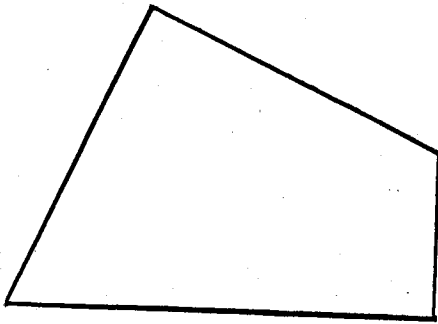
ЗАВВАГИ КОШОВОГО:

Кошовий

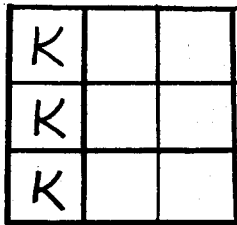

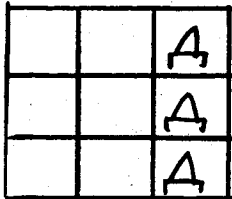
Відрисуй і витни 4 однакові куски паперу /як нарисований взір/. Із тих чотрьох кусків паперу дивної форми можна зложити квадрат. ПОПРОБУЙ. /Ця складанка дуже подобається новачкам тому добре в її витяти з картону, або твердшого паперу по 4 куски для кожного новачка, що будуть старатися якнайшвидше зложити квадрат. Ця гра дуже добра до вмільости БИСТРОЗМИСЛ.

Домашнє звірятко

Найбільша риба

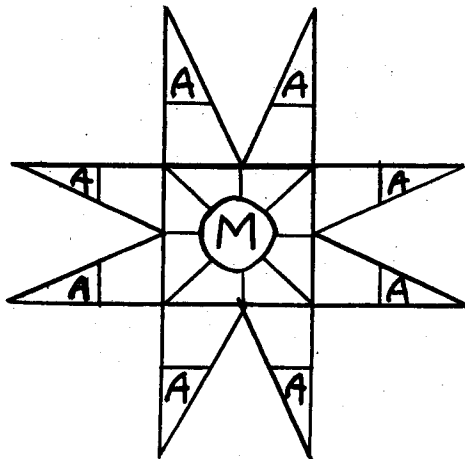
Місце в кімнаті, де дві стіни сходяться разом

Старий чоловік

Їдять пчоли

Вода в зимі

Впишіть у зірку 8 слів. Кожне слово починається з букви М, а кінчиться буквою А.

Найдорожча особа

Маленьке звірятко, що любить гризти

Комаха, що любить жити коло людей

Морська, що живиться рибою

Інакше: невелика

Уживається до печення хліба

Рослина, що її листки дуже пахнуть

Інакше: ціль

Цю загадку можна подавати ще й в той спосіб, що рисується зірку подається першу й останню букву, а граючі самі мають вишукати та вписати 8 слів.

О Р Л И Н И Й   К Р У Г

ГНІЗДО ПРОВІДНИКА

ІЗ ЛИСТА ч: 44. До Сірих Орлів.

Вступаючи в новий 1958 рік слід нам зробити короткий перегляд діяльності Орлиного Круга в попередньому році:

- 23 - 24.II.1957 відбулася в Торонті нарада Гоговного Реферату Вишколу, де одобрено діяльність ОК включно з вишколом новацьких виховників, згідно з дотеперішними напрямними й традиція.
- 4.VIII.1957 відбулася на Пластовій Січі надзвичайна нарада Орлиного Круга, що вибрала новий провід ОК.
- 31.VII,1957 Затверджено признання II. ступаня КПВ і прийнято до ОК Сірого Орла Степан - Д-р Ст, Шиха,
- 6 - 10,VIII.1957 на Пластовій Січі відбулася 24 Рада Орлиного Вогню, під проводом Сірого Орла МІКА.
- 20.X,1957 признано II. ступінь КПВ пл.розв.Романові Стефанюкові.
- 30,XI - 1,XII.1957 відбуто в Філадельфії чергову нараду Проводу Орлиного Круга
- 28 - 31.XII,1957 переведено в Шикаго Підготовчий Курс Новацьких Виховників під проводом Сірих Орлів ОРЕСТА і НАДІ. Учасників 21.

Розпочато праці над поповненням новацьких вмілостей /Сірі Орли Надя і Міко/.

Поодинокі Члени ОК опрацьовують матеріяли до вмілостей /Сірий Орел Денис - Золоторукий.

Видано ВОГОНЬ ОРЛИНОЇ РАДИ - числа 14 - 15 - 16. Рівнож заходами видавництва Вогонь Орлиної Ради видано брошурку Лесі ХРАПЛИВОЇ "Н О В Е П І Д Л Ю Т Е", з матеріялами для таборів новачок.

ПЛАСТОВЕ ПІДПРИЄМСТВО "М О Л О Д Е Ж И Т Т Я"

подбало про всі приписані

ВІДЗНАКИ НОВАЦЬКИХ ВМІЛОСТЕЙ згідно з ПРАВИЛЬНИКОМ

що їх можна набувати в крамниці

"МОЛОДОГО ЖИТТЯ" 302 Е, Нью Йорк 3. Н.Й.

зглядно замовляти письмово.

РЕБУСИ

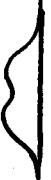

мі 100   мі 100   3 ста

1/2 коло   1/2 моря   7 сот

1 ак   3 δ   3 рі   7 є

100 літний   100 гола

 оточ   ок   к

 авий   ння   а

до   по   шир

при   ык   вис

~~евук~~

ко
ва

по
ра

гова
бу

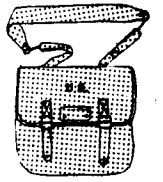
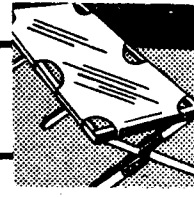
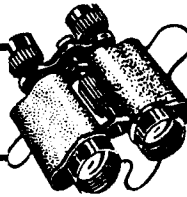
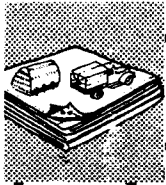
є
і

ва/по

гад/ка

да/ва

отк

Дописуйте – читайте – передплачуйте – поширюйте
наші журнали:

Молоде Життя

ЖУРНАЛ ПЛАСТОВОГО ЮНАЦТВА

Тотуїсь

ЖУРНАЛ ПЛАСТОВОГО НОВАЦТВА

Адреса Адміністрації: „Молоде Життя”/В.Ж./,
306 E. 9-TH St. New York, 3. NY.

Чеки-перекази виставляти – Молоде Життя Інк.

Чи Ви є вже членом/уділовцем/Пл. Підпр.

„М.Ж.”?

Вступайте вчлени, вплачуйте уділи/паї-„шері”!

Купуючи у Пластових Підприємствах „МОЛОДЕ
ЖИТТЯ” Мюнхен, Дахаверштр. 9, Німеччина;
„ПЛАЙ” 344 А. Батгурст Ст., Торонто, Канада;
„МОЛОДЕ ЖИТТЯ” 306 E. 9 Ст. Нью Йорк 3, Н.Й., та
в інших пластових крамницях З.А.; помагає-
мо виховній пластовій праці серед україн-
ської молоді

